

PERSMEDEDELING VAN WOUTER BEKE, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

23/11/2021

BLABLABLE, geen excuses... Vlaanderen zet verder in op het actief benaderen van nooit-deelnemers in het kader van kankeronderzoek

Het preventiebeleid rond kanker van de Vlaamse overheid blijft haar vruchten afwerpen. Dat blijkt uit het jaarrapport 2021 van het Centrum voor Kankeropsporing, dat de Bevolkingsonderzoeken naar kanker coördineert in opdracht van de Vlaamse overheid en daarvoor samenwerkt met Stichting Kankerregister. Dankzij de Bevolkingsonderzoeken Borst-, Dikkedarm- en Baarmoederhalskanker krijgen jaarlijks meer dan 1,6 miljoen Vlamingen de uitnodiging om zich te laten onderzoeken. Vlaams minister van Welzijn en Volksgezondheid Wouter Beke reageert tevreden: *'Als we terugkijken naar 2020, kunnen we niet om de COVID-19 pandemie heen. Maar het goede nieuws is dat de pandemie slechts een beperkte impact heeft gehad op de drie Bevolkingsonderzoeken naar kanker in Vlaanderen.'*

Slechts beperkte impact van de COVID-19 pandemie op de bevolkingsonderzoeken

Elders in Europa had de pandemie een grote impact op het kankeronderzoek. Zo ontving in Nederland slechts 55% van de doelgroep in 2020 een uitnodiging voor het Bevolkingsonderzoek Borstkanker.

De drie Bevolkingsonderzoeken werden tijdelijk stilgelegd tijdens de eerste covidgolf. De inhaalbeweging van de uitnodigingen was echter volledig rond in 2020 voor de Bevolkingsonderzoeken Baarmoederhals- en Dikkedarmkanker. Daarnaast werden alle niet-verstuurde uitnodigingen voor het Bevolkingsonderzoek Borstkanker verstuurd in de eerste zes maanden van 2021. De daling van de responsgraad en totale dekking zijn dan ook beperkt voor de drie bevolkingsonderzoeken. Maar we moeten verder blijven inzetten op het verhogen van de deelname, want deze blijft stabiel.

Pioniersrol van het Bevolkingsonderzoek Borstkanker voor de organisatie van de vaccinatiecampagne

"Dat de Vlaamse COVID-19 vaccinatiecampagne een succesverhaal is geworden dankzij de inzet van zoveel vrijwilligers op het terrein kan ik niet genoeg blijven herhalen. Maar de organisatie ervan kon bouwen op de jarenlange ervaring van het Bevolkingsonderzoek Borstkanker; iedereen kreeg namelijk een uitnodigingsbrief gestuurd met een duidelijke afspraak met datum en uur erop", aldus minister Wouter Beke. Dat bleek ook uit de uiteindelijke vaccinatiegraad per vaccinatiecentrum: de centra die werkten met een pre-bookingsysteem behaalden een hogere vaccinatiegraad dan de centra die dit niet deden. Dit aanklampend uitnodigingssysteem werd mede geïnspireerd door de uitnodigingen voor het kankeronderzoek.

Het actief benaderen van nooit-deelnemers en verder inzetten op digitalisering

Anderzijds kunnen de Bevolkingsonderzoeken naar kanker ook lessen trekken uit de vaccinatiecampagne.

Patrick Martens, Directeur van het Centrum voor Kankeropsporing: *“In elk Bevolkingsonderzoek neemt een aanzienlijk deel van de doelgroep nooit deel. We moeten daarom verder inzetten op nieuwe kanalen om deze nooit-deelnemers te bereiken. De vaccinatiecampagne toont aan dat dialoog en het gesprek aangaan werkt. We moeten de nooit-deelnemers actiever gaan benaderen.”*

Innoverende methodieken zijn noodzakelijk om ondergescreende personen te bereiken. De methodiek ‘community project’ wil drempels tot deelname verlagen door lokale besturen te ondersteunen in hun aanpak. Het project is een samenwerkingsverband van het CvKO, het Vlaams Instituut Gezond Leven en de Logo’s. Doelstelling is een degelijke houvast bieden op maat van het lokale bestuur, om in te spelen op concrete vragen en situaties, en zo in dialoog te kunnen treden met deze personen.

Daarnaast is er de BLABLABLA-campagne die werd opgestart begin 2021. Deze campagne zet in op motivatie tot deelname. Door het gebruik van de brede media (nationale radio, broodzakken, affichage aan winkels en onlinecampagnes via Facebook en YouTube) wordt de doelgroep aangezet tot actie en interactie.

Digitalisering in onder meer communicatie en gegevensoverdracht heeft een boost gekregen door de COVID-19. De snellere gegevensuitwisselingen tijdens de COVID-19 pandemie zijn beloftevol naar meer continue monitoring toe in de toekomst, ook voor de Bevolkingsonderzoeken naar kanker.

Mevr. Katia Emmerechts, Stichting Kankerregister: *“Het oprichten van een (federaal) centraal coloscopieregister zou hier een mooi voorbeeld van kunnen zijn; het zou leiden tot minder onterechte uitnodigingen binnen het Bevolkingsonderzoek Dikkedarmkanker en meer informatie geven over de kwaliteit van de coloscopie en de kans op complicaties.”*

De Bevolkingsonderzoeken naar kanker redden jaarlijks vele levens. Blijvende aandacht om kwalitatief en veilig voor iedereen de bevolkingsonderzoeken te organiseren is het middel om deze gunstige resultaten ook in de toekomst te behouden.

Over het Centrum voor Kankeropsporing

Elk jaar krijgen meer dan 1,6 miljoen mensen in Vlaanderen een uitnodiging om zich preventief te laten onderzoeken op borstkanker, dikkedarmkanker en baarmoederhalskanker. Vroegtijdige opsporing vergroot de kans op genezing en beperkt de impact van de behandeling. Het Centrum voor

Kankeropsporing organiseert de Bevolkingsonderzoeken naar kanker in opdracht van de Vlaamse overheid. Het verstuurt de uitnodigingen, bewaakt de kwaliteit, en informeert de bevolking.